

REMISSYTTRANDE

Datum
2025-09-24

Dnr
2025/4076

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.da@regeringskansliet.se

Betänkandet Stärkt skydd för domstolarnas och domarnas oberoende (SOU 2025:56) *(Departementets diarienummer Ju2025/01097)*

Genomgången av de förslag som läggs fram i betänkandet och de överväganden som görs där har skett med de utgångspunkter som Justitiekanslern, utifrån sitt uppdrag, främst har att beakta.

I augusti 2023 yttrade sig Justitiekanslern över 2020 års grundlagskommittés betänkande *Förstärkt skydd för demokratin och domstolarnas oberoende* (SOU 2023:12). I det nu aktuella betänkandet fullföljs bl.a. grundlagskommitténs tankegång att de frågor som rör ordinarie domares rättsställning som är av särskild betydelse för domarens oberoende eller självständighet ska brytas ut ur det arbetsrättsliga regelsystemet för att i stället omfattas av en ny prövningsordning enligt den nya lagen om domstolar och domare. Justitiekanslern har i sitt tidigare yttrande välkomnat ett sådant förslag. Det kan dock noteras att flera av de synpunkter som Justitiekanslern då framställde i fråga om konsekvenserna av att avskaffa Justitiekanslerns tillsyn över domstolarna och domarna gör sig gällande även i förhållande till förslaget om inrättandet av en särskild domaransvarsnämnd, över vilken Justitiekanslern föreslås inte ha någon tillsyn.

Justitiekanslern delar förvisso utredningens bedömning att det kan finnas skäl att Justitiekanslern inte ska ha tillsyn över den föreslagna myndigheten Domaransvarsnämnden. Liksom vad gäller slopandet av Justitiekanslerns tillsyn över domstolarna och domarna kan dock detta förslag innebära begränsningar av myndighetens tillsynsbefogenheter i övrigt. De gränsdragningsproblem som Justitiekanslern uppmärksammat i sitt tidigare yttrande vad gäller konsekvenser för den frivilliga skaderegleringen gör sig gällande också i förhållande till Domaransvarsnämnden. Vidare bör det inte heller i förhållande till Domaransvarsnämnden komma i fråga att begränsa Justitiekanslerns tillsynsbefogenheter på det tryck- och yttrandefrihetsrättsliga området.

Ärendet har föredragits av Ulrika Lundgren. I ärendet beredning har även byråchefen Anna Falk deltagit.

Thomas Bull